

DE TWEEDE PIJL

Clubmagazines AGILAZ

Nr. 05-2017

Verspreiding: per e-mail

Redactieadres: kees.methorst@hetnet.nl

Verschijsning: streven is 1 x per twee maanden

Een ieder wordt uitgenodigd om bij te dragen, immers niet geschoten is altijd misgeschoten en zo kunnen we stellen dat we met DE TWEEDE PIJL – net als onze naamgever - altijd een schot achter de hand hebben?

Eerdere gepubliceerde magazines zijn op aanvraag verkrijgbaar per e-mail.

Nederlandstalige documenten over handboogschieten kunnen geleverd worden mits men een leeg Cd-schijfje aanlevert.

Vorige afleveringen zijn te raadplegen op de website: www.agilaz.nl/bulletin/

Bron: internet o.a. het koord-maken van Paul Remaut.

De vragen die hierbij ten grondslag liggen, zijn:

- uit welke soort materiaal maak ik een pees die voor mij en mijn boog de beste prestaties levert?;
- uit hoeveel draden moet de pees dan gemaakt worden? en
- hoe lang maak ik de pees?.

In het vorige magazine hebben we aandacht geschonken aan de materialen, die voor de pees gebruikt worden, onder andere: polyester, aramide (Kevlar en Twaron), LCP (liquid crystal polymer), HPPE (hoog performant poly ethyleen) en combinatie van bijvoorbeeld aramide en LCP.

Elk materiaal heeft kenmerkende eigenschappen, die te maken hebben met slijtage, lengte verandering tijdens het gebruik, invloed vocht (vochtopname) en warmte, goede wrijvingsweerstand, treksterkte en rek (kruipverschijnselen), betrouwbaarheid en levensduur.

Een feit is dat elk touw (om de pees even zo oneerbiedig te benoemen) dat in elkaar gedraaid is, op het moment dat het onder spanning wordt gebracht (dus er aan getrokken wordt) de neiging heeft om uit te draaien (langer te worden) en in elkaar te draaien (de draden wringen zich in elkaar, waardoor het touw naar verhouding dunner wordt). Die beweging (rekken en in elkaar draaien) heeft slijtage tot gevolg door de onderlinge wrijving van de draden. Schiet je veel dan is het raadzaam om per jaar meerdere keren de pees te vervangen (overigens het kan geen kwaad om een tweede pees bij de hand te hebben. Mocht de pees onverhoeds breken (en dat gebeurt altijd op een moment dat het niet kunt gebruiken, bij een wedstrijd dan kun je de pees vervangen).

Wat heb je nu nodig en wat kost het?

Allereerst een pezenbank (peesbok), garen voor de pees, garen voor de wikkelingen, wax en geduld.

De pezenbank (€75,00 tot €100,00), garen voor de pees €6,50 = linnen en €9,50 = Dacron, garen voor de wikkelingen €5,50 tot €15,00; wax €3,50 en het geduld is onbetaalbaar.

Een nieuwe pees kant-en-klaar kost ca. €6,00 tot €20,00.

Waarom dan zelf een pees maken.

- de uitdaging,
- het feit dat – als je een topschutter bent de pees zo kunt maken dat deze i.c.m. de boog de hoogst mogelijke prestatie levert.

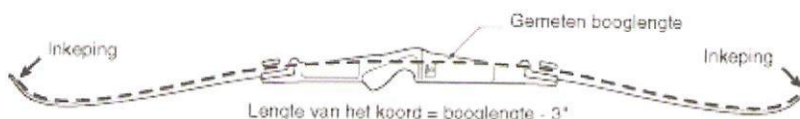
Het gereedschap.

Om een pees te maken heb je een zogenaamd pezenbank nodig. De pezenbank is te koop (zie boven), je kunt hem zelf maken (bouwtekening bij mij verkrijgbaar) of van gewoon Freddy even vragen of je die van hem mag lenen.

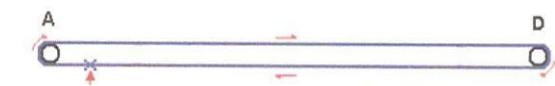
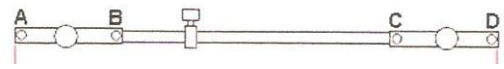

Allereerst moet je de lengte van de pees vaststellen.

- door de lengte op te meten van de bestaande (oude) pees → van lus tot lus
- door de booglengte op te meten (dit doe je aan de voorzijde van de boog, zie figuur) minus 7,5 cm

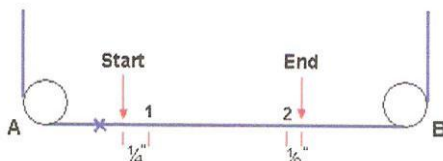
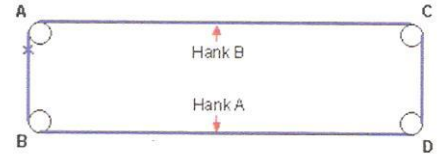

Stel de pezenbank in op de gewenste lengte en maak het garen voor de pees vast aan de pin B (zie figuur rechts). Nu sla je met het garen een aantal wikkelingen rondom de pinnen A en D tot je het gewenste aantal draden voor de pees hebt (NB een volledige torn staat voor 2 draden. Let er op dat tijdens het wikkelen de spanning in het garen constant gehouden wordt/blijft)

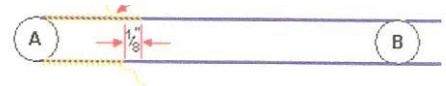
Daarna maak je het eind vast aan het beging door twee halve steken respectievelijk een platte knoop (zie figuur links X)

De volgende stap is nu het maken van de lussen. Daarvoor draai je de balkjes van de pinnen A en B, C en D zo dat deze dwars op de pezenbank staan (zie figuur rechts). Daarvoor moet je de spanning even lossen maar let er op dat de draden van de pees – tijdens deze handeling - zo strak mogelijk gespannen blijven. Over het algemeen zijn de lussen op een recurve boog 6,5 en 9 cm. Nu markeer je het midden van de draden tussen A en B en past de helft van de lus-lengte weerszijden van het merkteken af. Zorg er voor dat de eindknoop X binnen 1,5 cm zit, gemeten vanaf het begin van de winding.

Voordat je gaat wikkelen breng je wax aan op de draden. Nu kan je beginnen met het wikkelen – door het losse eind (ca. 3 cm) tussen de draden te steken richting het midden en met het wikkelen te beginnen van links naar rechts. Daarbij let je er goed op dat de windingen netjes naast elkaar liggen. De eerste toer begin je op ongeveer 6 mm (1/4") voor het linker merkteken en je gaat door tot ongeveer 3 mm (1/8") voorbij het merkteken rechts (zie figuur links). Maak de wikkeldraad vast (niet doorsnijden/knippen) met een

druppeltje verenlijm of plakband. Draai nu het balkje met de pinnen A en B in de lengterichting op de bank. Daarvoor moet je der spanning even lossen maar let er op dat de draden van de pees – tijdens deze handeling – ook nu zo strak mogelijk gespannen blijven. Schuif de pees nu zo dat de winding een overlap heeft van ca. 3 tot 4 mm (1/8") Zie figuur rechts)

Trek de winding naar elkaar toe en wikkel het garen eerst een aantal slagen naar links tot de eerste winding en ga daarna door met het wikkelen naar rechts (je maakt dus eerst een dubbele winding. Dat is de reden dat je in het begin 6 mm links van het linker merkteken met het wikkelen bent begonnen).

Ga door met het wikkelen tot ongeveer 9 tot 10 cm (3 1/2" - 3 3/4") en maak de wikkeling af. Dit doe je door je vinger op de pees te leggen (of een buisje) en ga ongeveer 10 tot 15 windingen door met het wikkelen en steek het losse eind terug langs de vinger of het buisje. Trek de vinger/het buisje terug en wikkel nu de draad onder spanning verder af tot het eind en trek de draad terug. (het is even oefenen). Een andere methode is dat je – 2 cm na de laatste torn - doorgaat met het wikkelen (in tegengestelde richting). Na ongeveer 15 tornen leg je het losse eind in de lengte richting van de pees en pak je de draad op bij de laatste torn en ga je door met het wikkelen waarbij het losse eind onder de toeren komt te liggen. Bij de laatste torn trek je het losse eind strak tegen de windingen. Zie figuur rechts. Knip/snij het overgebleven eind af (eventueel met een druppeltje verenlijm om de winding te borgen).

steek het losse eind terug langs de vinger of het buisje. Trek de vinger/het buisje terug en wikkel nu de draad onder spanning verder af tot het eind en trek de draad terug. (het is even oefenen).

Een andere methode is dat je – 2 cm na de laatste torn - doorgaat met het wikkelen (in tegengestelde richting). Na

ongeveer 15 tornen leg je het losse eind in de lengte richting van de pees en pak je de draad op bij de laatste torn en ga je door met het wikkelen waarbij het losse eind onder de toeren komt te liggen. Bij de laatste torn trek je het losse eind strak tegen de windingen. Zie figuur rechts. Knip/snij het overgebleven eind af (eventueel met een druppeltje verenlijm om de winding te borgen).

Nu doe je zelfde met de andere lus.

Merk het midden tussen C en D en meet de lengte van de lus links en rechts van het midden af.

Draai na het wikkelen het dwarsbalkje met de pinnen C en D in de lengte richting van de balk. Let er goed op dat de draden onder spanning blijven en links en rechts de draden gelijke lengte hebben (onder dezelfde spanning staan).

Als laatste de middenwinding.

Om het midden van de pees vast te stellen neem je de pees van de pezenbank en zet je hem op de boog. Voordat je de pees op de boog zet moet je hem 10 tot 15 keer indraaien, waardoor de pees korter wordt en eenmaal op de boog onder spanning komt te staan. Met de booghaak markeer je het nokpunt op de pees. Vervolgens breng je twee markeringen aan, 1 x boven het nokpunt (ca. 5 cm) en 1 x onder het nokpunt (ca. 8 cm). Nu zet je de pees weer op de pezenbank. Voordat je de middenwinding aanbrengt, breng je wax aan. Het begin is hetzelfde als bij de lussen (losse eind tussen de draden → richting het midden) en wikkel je de draad om de pees tot aan de andere markering. Afwerken op dezelfde manier als bij de lussen.

Nu moet je de pees met wax inwrijven. De windingen niet voorzien van wax.

Vervolgens ga je inschieten. Dat wil zeggen de pees indraaien tot de gewenste peesafstand is bereikt (de pees het minste geluid maakt tijdens het lossen). Zie clubmagazine 04-2015.

Als laatste. Om te oefenen is het aan te raden eerst een pees te maken met een goedkopere soort draad (gewoon nylon) voordat je met de echte pees begint.

SUCCES.